

ТЕМА НА БРОЯ

Фестивали, конкурси,
годишнини - трупат се
красиви спомени
и награди

Ти страдаш, ликуваш,
обичаш, но живееш
истински, когато пееш
и празнуваш,
когато побеждаваш!

Курджак®

Списание за социални права и интеграция • Година XXI • Брой 7 • юли 2012 г. • Цена 0.50

Тема на броя:

ТИ СТРАДАШ, ЛИКУВАШ, ОБИЧАШ, НО ЖИВЕЕШ ИСТИНСКИ,
КОГАТО ПЕЕШ И ПРАЗНУВАШ, КОГАТО ПОБЕЖДАВАШ!

- репортажи от страната за конкурси, юбилеи,
фестивали, събори

София - *Георги Ляпов*

Карнобат - *Гинка Димитрова*

Габрово - *Цанка Одажийска*

Червен бряг - *УС*

Борово - *Цветелина Георгиева*

Велико Търново - *УС*

Перник, кв. Църква - *Кураж*

Девня - *Вени Браун*

София, кв. Сердика - *Кураж*

3 - 25

4 - 5

6

7

7

8 - 9

10 - 12

13 - 23

24

25

Общество

В името на човека - интервю

със зам. кмета на Враца Светозар Луканов - *Галина Ганова*

26 - 27

Областна администрация - Русе предостави
компютри за безвъзмездно ползване

28

Изключително полезно производство

Проектът «Май 2011- април 2014» – *Стефан Стойчев*

29

Дърво на скала – *Марияна Еклесия*

30

Библиотека

Представяме ви поетесата Елда Живкова

31

Памет

18 юли 2012 г. - 175 години от рождението на Васил Левски

32

Ти страдаш, ликуваш, обичаш, но живееш истински, когато пееш и празнуваш, когато побеждаваш!

*Какво би била Земята без тебе, човек?
Ти, който страдаш, ликуваш, обичаш...
Тя ще е пуста и тъжна. А с теб е звезда,
която зове и лети към всемира. Пази я!*
(М.Еклесия)

Цяла България пъ, танцува, декламира, пътешества, отбелязва юбилеи...Нашата „България“, наречена Съюз на инвалидите. За да я видят и чуят някои, които си мислят, че хората с увреждания са само болни, бедни, нещастни, неподвижни, изолирани и трябва да бъдат съжалявани... Но щом тези „някои“ видят и чуят веселба, започват да се

тревожат, че НОИ харахи изилишни пари за фалшиви инвалиди, които не са чак толкова болни, бедни и пр. Други «някои» пък е достатъчно да изпишат красиво-политически фрази в поздравления за изявите на хората с увреждания, за да изпитат дежурното удовлетворение, че са изпълнили гражданския си дълг...

Много поводи имаше за това през изминалия юни! Ама ако погледнем назад, красивите поводи за още по-красиви преживявания ги има през цялата година. Това зарежда с огромна радост нашите членове и те стават по-малко болни, бедни, нещастни, неподвижни, изолирани ...

Или дежурната фраза тук е - интегрирани. Хората ни не я обичат, защото им чуждее, но нямат нищо против да се интегрират именно по този начин! Не я обичат тази дума и онези «някои», които се тухкат, че данъците на гражданите отиват за веселби на инвалидите. Я да ги попитаме антивеселбарите какво пък те разбират под интеграция? И изобщо разбират ли тебе, човека, който страдаш, ликуваш, обичаш както всички останали? Защото когато хората с увреждания пеят, танцуват, декламираат, пътешестват и се веселят, Земята се превръща в истинска звезда, която лети към всемира! (К) ■

... «В полите на Витоша сини, где скачат потоци игриви» ...

Георги ЛЯПОВ

Там се проведе VII традиционен събор на столичната организация. Тъмно синьо небе, зелени ливади, езера, лек ветрец с мирис на бор... Ден като по поръчка посрещна 6-те автобуса с над 200 души - членове на дружествата на инвалидите от региона на София на път за Витоша.

През 2006 г. на първият ни събор ние се влюбихме в тази местност - "Дендрариума" и си пожелахме той да стане традиция - "Еньов ден в планината за билки". Седем години се убеждаваме, какво разнообразие, какво зареждане с енергия е дори един прекаран в гората ден!

Няма доклади, няма отчети, само песни, песни, танци, хора, спортна надпревара и, естествено, димяща скара с топли кебапчета и студена бира. По традиция група от 80-тина човека пое по пътеката към "Игликина поляна", където е създаден по Европейска програма един от най-големите центрове за рехабилитация на хора с увреждания.

"Скъпи приятели, обръща се г-н Стойчо Дуков - кмет на район "Витоша", домакин на събора, не знаете с каква енергия ме заредихте със своята воля за живот, с куража си!"

С големи букети от жълт кантарион, участниците в събора привечер се отправят надолу към града и, освен билките, всеки носи оптимизъм и бодрост, родени на Витошките поляни. От автобусите се носят песни, настроение...

ТЕМА НА БРОЯ

Както винаги цвърчи скарата, неуморимата Сашка пее и свири с акордеона за големи и малки, а организаторът е вездесъщ...

До нови срещи, Витоша!

Ние вече знаем пътя към природата! ■

С любов и въображение

Гинка ДИМИТРОВА

От години месец май за карноблатлии е изпълнен с много и разнообразни културни прояви. Но венец на всички събития е събора на народното творчество в последните дни на месеца, в който вземат участие колективи от цялата община. За първи път през тази година бе организирана кулинарна изложба – конкурс на тема „Празничната обредност

вида сладки и тортата-салата на Живка Вълева задържаха посетителите най-дълго край масата. Хората се възхищаваха на изваяните с фанта-

на българската трапеза". Общинската организация на СИБ в Карнобат с председател Живка Вълева също се представи в тази изложба със своя маса. Млечната баница на Румяна Георгиева, витата баница на Недка Хазърбасанова, питата на Величка Вълкова, баницата на Пенка Радева, погачите на Станка Кибритева съблязняваха зрителите. А четирите

зия украси на сладките, също и на печеното месо, гарнирано с гъби, моркови, магданоз...А жените от клуба с много въображение пресъздадоха в съвременен вид празничната обредносот за Бабинден. И затова радостта за получената грамота в раздел „Майстори сладкари“ и прилежащата към нея парична премия, бяха заслужени.

Още веднъж организацията на СИБ защити позициите си на активна структура и показва, че хората, членуващи в нея, са достойни граждани на обществото. Г-жа Вълева поздрави жените за полученото отличие и за готовността им винаги да се изявяват. ■

ГОСТУВАНЕ В ТРЯВНА

Цанка ОДАЖИЙСКА

Организацията на СИБ от Габрово гостува на своите колеги в Трявна – благодарни сме на партия ГЕРБ за осигурения безплатен превоз. А в Трявна ни посрещат народната представителка Катя Колева и председателката на местната организация на СИБ Веска Недева. По български обичай ни закичват със здравец. И ни канят на богата трапеза. После с вълнение слушаме стихотворение за града, разказ за историята му. Г-жа Колева ни поздравява с „Добре дошли“ и подчертава, че нашият дух е силен и той ни крепи в трудния живот.

После Пенка Ненкова разказва за дейността на клуба в Трявна. Същото правиме и ние, габровци. И ръководителката на вокална група „Надежда“ Стефка Карапенева разтяга акордеона, за да поздравим тревненци с нашия репертоар. Водени от г-жа Колева разглеждаме Калинчевата и Балабановата къщи, музея „Славейковото школо“, Тревненската иконописна школа и други забележителности. Посещаваме и социалния център за възрастни хора.

Благодарни сме на г-жа Колева, на колегите от Трявна за този прекрасен ден!

ЮБИЛЕЙ В ЧЕРВЕН БРЯГ

На 1 юни т.г. певческа група «Росна китка» към общинско дружество на СИБ „Вечна младост“ - Червен бряг, област Плевен, отбеляза 5-годишния си юбилей с голяма фолклорна програма

Групата е създадена през 2007 г. от тогавашната председателка М. Македонска, от завеждащ културно-масовата дейност Т. Ненова, която в момента е и ръководител на «Росна китка». Изпети бяха много песни, които повдигнаха духа на присъстващите и ги върнаха в годините назад, в младостта. Беше едно незабравимо българско тържество за обществеността от града. Председателката на клуба Р. Станчева поздрави певците. Бяха им връчени грамоти за благодарност, че българската народна песен я има и в бъдеще ще се веселим с нея.

Нищо, че не сме с музикално образование всичките сме слухари заедно с акордеониста Цеко Цанов, който хем свири, хем е солист към певческата група. Където са се явявали на регионални фестивали, са се връщали с грамоти и plaketi. От Републиканския фестивал за хората с увреждания в Перник се върнаха със сребърен медал, а за индивидуално изпълнение Магдалина Грибнева беше наградена с грамота и златен плакет. Управителният съвет изказва голямата си благодарност към певческа група „Росна китка“ с пожелание за много здраве и успех в нейните изяви. (УС) ■

Центърът за социална рехабилитация и интеграция "Детелина" е вече на осем години. През всичкото това време е работил с пълен капацитет от 90 потребители. От началото на 2012 г. те са 98.

Един работен ден в ЦСРИ "Детелина"

Последните осем души са от селата на община Борово. Независимо, че в услугата са включени потребители над капацитета, има още чакащи. Това ни радва и ни задължава да работим още по-упорито и амбициозно!

Една от добрите ни практики е всеки месец да провеждаме голямо културно мероприятие, на което да събираме всички или почти всички потребители. Целта ни е да се опознават помежду си, да създават социално значими отношения, да напуснат руслото на ежедневието, обикновено самотно и еднообразно, да прекарат един весел и усмихнат следобед, да се повеселят и да останат с добри спомени. Когато организираме такъв празничен ден, обикновено каним театрална група или закупуваме билети за Русенския театър, организираме екскурзия или пикник в близки местности. Този път идеята ни беше различна – концерт от български песни, в чест на 24 май.

Психоложката на ЦСРИ, Дарина Маринова, е отлична певица и отлична актриса. За да разнообрази празничните дни, тя се е превъплъщавала във врачуваша циганка, или е изпълнявала ролята на идващата пролет. Този път облече вечерна рокля в ранния следобед и изпя безброй много български песни, всяка от които имаше послание към потребителите, припомняше им минали събирания, празници, весели мигове. Много от песните бяха поздравии или посвещения, на други се извиха кръшни хора и безброй танци.

Инициативата ни събра 62-ма от 98-те потребители, зарадвахме се, че дойдоха всички новонастанени, те намериха свои познати от Борово, с които не се бяха виждали повече от 30 години и се забавляваха чудесно.

Обществото все още не е готово да приеме хората с увреждания като равноправни, затова стремежът на ЦСРИ е потребителите да виждат в своята услуга дом. Дом, в който идват, когато пожелаят, за да преодолеят самотата и изолацията, да се видят с други хора със сходна участ, да се оплачат на близки по съдба или да споделят проблемите си със специалисти. Нашият център трябва да бъде дом, в който има много радост, веселие, доброта, топлина и сърдечност. Към това се стремим ние, работещите в ЦСРИ "Детелина", и ведри-те усмивки на нашите потребители ни казват, че сме на прав път.

Разбира се, сред потребителите ни има и млади хора, "децата", както ги наричаме, макар да са на 26 – 28 години, предимно с интелектуални затруднения. Едно от нашите "деца" имаше рожден ден и концертът премина в купон – имаше торта, подаръци, песни, снимки и още добро настроение.

Едно от предимствата на нашия център е специализираният транспорт, с който разполагаме още от далечната 2008 г. С него транспортираме тези от потребителите, които са трудно подвижни, или които живеят извън Борово.

Така в навечерието на един хубав български празник срещнахме нашите нови потребители с отдавна настанените в услугата, направихме концерт, празнувахме рожден ден. В края на работния ден всички бяхме изморени, но щастливи. Да донесеш щастие на самотните хора е и лесно, и трудно, но в този ден, ние се справихме добре! Главна заслуга, разбира се, имаше нашият неуморим психолог. Благодарим ти, Даре!

Текст и снимки – Цветелина Георгиева, педагог в ЦСРИ

Регионалната организация на СИБ -
Велико Търново отбеляза своята 20-годишнина

Незабравим празник за юбилея

Над 400 души се включиха в събора в
местността «Ксилифор» край Велико
Търново на 16 юни 2012 година

С богата фолклорна програма бе отбелязан първият събор на хората с увреждания за Великотърновска област, който събра над 400 души от града и региона в парк „Ксилифор“. Той бе организиран от Регионалната организация на Съюза на инвалидите във Велико Търново по повод 20-ата годишнина от основаването на областната структура. В събора се включиха хора с увреждания от цялата област, с изключение на община Златарица, където организацията все още няма своя структура. Имаше представители на регионалните организации от Габрово, Ловеч и Разград.

На събора присъстваха кметът на община Велико Търново инж. Даниел Панов, неговият заместник Ганчо Карабаджаков, председателят на Великотърновския общинския съвет Николай Ашиков, директорът на дирекция „Социални дейности и здравеопазване“ Росица Димитрова, директорът на дирекция „Култура и туризъм“ Нелина Църова, както и градоначалникът на община Стражица Детелина Борисова.

► „Надявам се всички членове на общинската и областната организация на Съюза на инвалидите да открият нови приятели на този събор. Поздравявам ви за вашата сила и инициативност и смятам, че всички ние, които нямаме подобни проблеми, трябва да взимаме пример от вас“, заяви Даниел Панов. Той допълни, че до месец се очаква в старата столица да пристигне и туристическото влакче, което е част от мащабен проект на местната администрация по Оперативна програма „Регионално развитие“. Атракцията ще е напълно безплатна за хората с увреждания, а за тяхно улеснение единият от вагоните ще е със специална платформа, за да е достъпен и за лицата с инвалидни колички.

По време на събора бяха изложени картини на художничката Даниела Горчева, която е член на търновската организация на СИБ. Със свои рисунки се включиха и възпитаниците на Дневния център за деца с увреждания в Свищов. Сувенири, плетива, рисувано стъкло, картички и апликации, изработени от членовете на организациите на хората

с увреждания, също бяха изложени по време на събора. На празника хората споделиха и трудностите, с които ежедневно се сблъскват.

В Регионалната организация на Съюза на инвалидите във Велико-Търновска област членуват над 1500 души. Миналата година за председател бе избрана Йотка Вълева, която е начело на организацията и в момента.

Основни направления в работата на РО на СИБ – Велико Търново са:

Трудова заетост; Преодоляване архитектурните и транспортни бариери: в региона има изградени множество рампи, асансьори и други съоръжения подпомагащи достъпа на хората с увреждания. През 2005г. бе пуснат първият нископодов автобус от „Пътнически превози“ АД с управител Илия Гайдаров; Работа с местната власт и местните структури на различни ведомства; Социални контакти и провокиране интереса на хората с увреждания към културни

► Основни направления в работата на РО на СИБ – Велико Търново са:

събития; Стимулиране на контактите в общността и най-вече извън нея; Култура и изкуство; Образователен и поддържащ спорт; Дозиран туризъм; Социално подпомагане, социални контакти и самоорганизираност на хората с увреждания; Образование, възпитание и преодоляване на автобарьерите пред хората с увреждания; Информираност за хората с увреждания за техните права и облекчения; Преодоляване проявите на дискриминация спрямо лицата с

увреждания, чрез позволените от закона средства и гласност в медиите; Разширяване гласността по проблеми на хората с увреждания, чрез по-тясно сътрудничество с местните медии; Провеждане на различни мероприятия с цел промяна на обществената нагласа към хората с увреждания и техните специални нужди; Работа за формиране на позитивна нагласа у здравите хора, обществените организации и държавните структури към специфичните потребности на хората с увреждания; Разработване, спечелване и реализация на проекти – това е един от пътищата за издигане ролята на Регионал-

ната организацията като коректив и партньор на държавната и местната власт за разрешаване проблемите на хората с увреждания.

По значими проекти с участие на членове на РО са: "СИБ – модерна европейска организация – коректив и партньор на местната администрация" през 2008 г.; „Грижа за достоен живот на хора с увреждания-услуга Социален асистент“ през 2009-2010 г. – реализиран от Регионален работен клуб "Инициативи и партньорства на хората с увреждания" - В.Търново. Беше осигурена трудова заетост за 22 лица с увреждания и обгрижване на 32 лица с увреждания за период от 12 месеца; „Социално предприемачество-алтернатива за финансова независимост и социална стабилност“ през 2009-2011 г. – реализиран от Сдружение „Социални инициативи за

личностна алтернатива“ - София. След приключването на всички модули бе проведено състезание за най-добър бизнес план между участници от 9 региона. За най-добър бизнес план независимото жури посочи бизнес плана,

написан във Регион Велико Търново; Сдружение "Граждани за обществени инициативи "Св.Св.Петър и Павел" град Лясковец участва в международен проект заедно с Португалия, Англия, Турция, Австрия, Полша и България, свързан с европейския опит с IT техника за деца с увреждания и деца в риск; Сдружение „Подай ръка“ град Павликени е рекордьор по реализирани проекти. ■

23-24 юни, Перник,
кв. Църква

VI Републикански многожанров фестивал на хората с увреждания

Повече от 1700 бяха участниците - от 9 до
90-годишна възраст - от България и Сърбия

Проявата бе посветена на Европейската година на активния
живот на възрастните хора и солидарността между поколенията

Водещи на програмата бяха Анита Тараланска и Анита Страшимирова - представляващи отново зрелостта и младостта.

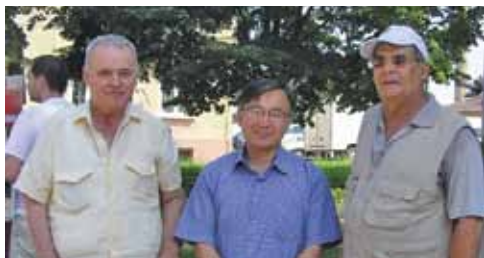
Те прочетоха пристигналите до участниците във фестивала приветствия – от зам. министъра на труда и социалната политика Валентина Симеонова, от министъра на здравеопазването Десислава Атанасова, от председателя на Комисията по труда и социална политика Драгомир Стойнев, от Националната асоциация на слепоглухите в България.

Фестивалът се финансира по проект към Агенцията за хора с увреждания, от Съюза на инвалидите в България, община Перник и спонсори.

Щабът на фестивала бе изграден от доброволци на СИБ и на Български червен кръст. За сигурността на участниците и гостите се погрижи екип на „ОП“ 02 РУП- Перник под ръководството на Георги Бонев и Асен Асенов.

VI Републикански...

Председателят на СИБ г-н Красимир Коцев и председателят на РО на СИБ - Западен регион Георги Георгиев като домакини на събитието посрещнаха и изпартиха гостите от посолствата на Република Корея г-н Канг Ван Джон и от Гърция г-н Астериус Сурвас и сътрудникът му Кирил Димитров. Сред тях е и г-жа Наталия Минева, председател на Областния съвет на БЧК-Перник.

Като патрон на събитето кметът на Перник г-жа Росица Янакиева каза:

- Този фестивал стана част от нашата годишна културна програма, от нашата традиция. След фестивала на сурвакарите и кукерите това е следващото най-голямо събитие, което заслужава изключително внимание. Благодаря на хората, които работиха всеотдайно – на г-жа Тараланска и на г-н Георгиев, благодаря на г-н Коралски и на г-н Коцев, те винаги са ни подкрепяли, но през тази година тяхната подкрепа беше решаваща събитието да е факт. Перник изживява тежки дни, природата се оказа по-силна и все пак Господ, Иван Рилски, съдбата или не зная точно какво запази нас, перничани. Аз ви благодаря, че сте тук, защото приемам вашето присъствие наистина като подкрепа в трудния за перничани момент... Надявам се, че освен наградите, които ще отнесете за своето участие, ще отнесете и посланието ни – обществото да бъде солидарно с хората, които са в нужда. Перник в момента е в нужда. Разчитам, че от всички краища на България ще получим морална и материална подкрепа, за да възстановим живота тук. Благодаря и на журито, зная че отново ще ви бъде много трудно да отличите най-добрите сред толкова добри! Възхищавам се на тези хора за духа им, за любовта им към изкуството! Желая на всички успешно представяне и незабравими мигове в Перник.

- Гости на фестивалния празник бяха г-н Минчо Коралски, Изпълнителен директор на Агенцията за хора с увреждания, зам.кметът по култура и образование в Перник Илинка Никифорова, Румен Петров, кмет на кв. Църква, Александър Александров, кмет на с. Голямо Бучино, зам. председателят на СГБ Николай Нинов, г-жа.Касърова, директор на ДСП – Перник. Гостите получиха специалните плакети на VI Републикански фестивал.

Кратко, но много радващо бе словото на г-н Коралски:

– Гордея се с вас, с вашия дух с желанието да се доказвате всяка година. И това, което мога да ви обещавам е, че докато тази програма за подпомагане на организации като вашата съществува, Агенцията за хората с увреждания ще бъде основният гарант за това още дълги години фестивалът да ви събира тук! Надявам се през следващите години да намерим още спонсори, за да може наистина да го превърнем в още по-мощно национално събитие.

Г-жа Наталия Минева прочете приветствието от Председателя на БЧК магистър фармацевт Христо Григоров и от Генералния директор на Секретариата на БЧК г-н Красимир Гигов:

„Приветстваме традиционната културно-творческа инициатива с чувство на съпричастност към многобройните проблеми на хората с нарушено здраве и с убедеността, че тя е олицетворение на вниманието на цялото наше общество и на държавата към тях. БЧК работи активно и последователно в партньорство с всички инсти-

туции и НПО в подкрепа на инвалидите и за решаване на техните проблеми. Многобройни са проявите, организирани съвместно от членовете на СИБ и доброволците на нашата организация за пълноценното реализиране в обществото на хората със специфични проблеми и за укрепване на тяхното здраве. Вярваме, че и напред с още повече сили и кураж ще работим заедно, ще бъдем опора и закрила на хиляди хора в неравностойно положение. Пожелаваме много успех, настроение и творчески преживявания!“

VI Републикански...

А от името на Областния съвет на БЧК и всички доброволци, които са тук, пожелавам да затрудните журито и да бъдете удовлетворени от това, което всеки дава от себе си! – каза накрая г-жа Минева.

Г-н Николай Нинов изрази колегиална подкрепа за събитието на СИБ, поздрави фестивалците и им пожела здраве и успехи.

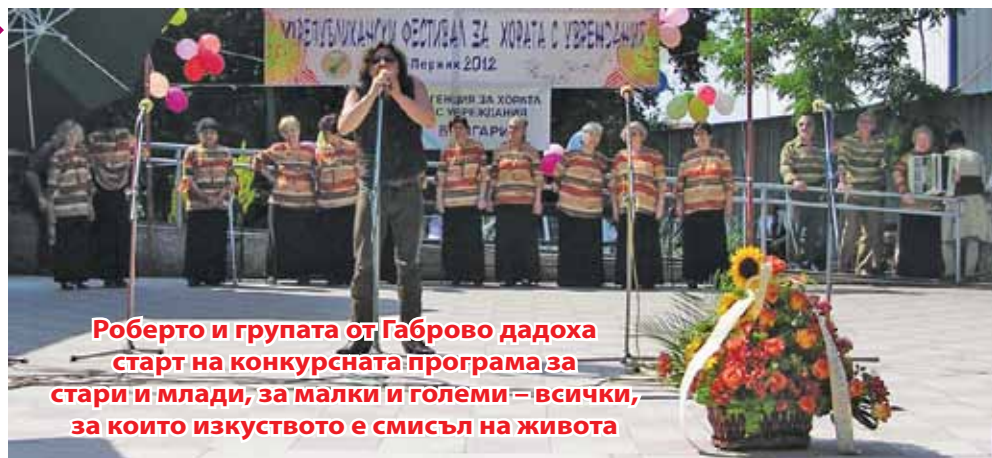

А журито с председател Мими Иванова и членове Мими Николова, Красимир Кирилов – фолклорист и консултанти художниците Таня и Славчо започна своята нелека двудневна работа за оценка на талантивите самодейци – певци, танцьори, музиканти, поети и речитатори, художници и майстори в различни занаяти.

Вергиния Брусарска от Кюстендил беше донесла бродерия, плетива и билки за Еньовден

**Роберто и групата от Габрово дадоха
старт на конкурсната програма за
стари и млади, за малки и големи – всички,
за които изкуството е смисъл на живота**

Баба Лили от
с. Голямо Бучино
разсмива публиката
с хуморески

**Доброволци,
без които
не може**

От село
Боровци -
Монтанско
и Теменужка
от Берковица
чакат
реда си

Състав от кв. Църква

Съставът от град Септември вече
е минал по реда си и очаква наградата...

VI Републикански...

Миринка Цветкова - кмет на с. Шияково, община Гулянци-Плевенско по своя инициатива е създала клуба на инвалидите и неговия състав и самата тя участва в него

Де такъв кмет
и в Айтос -
казва Виолета
Георгиева, ко-
ято е донесла
ръчно
плетиво за
изложбата...

Латинка Стефанова от
Кюстендил винаги уча-
ства в изложбите с кра-
сиви гоблени, българска
бродерия, плетиво

Дърворезба на
Матей Павлов
от Ботевград

ТЕМА НА БРОЯ

Група «Млади сърца» от София - кв. Хаджи Димитър. Софиянци, начело с председателката Светла Николова, ги гледат с гордост...

Една от картините на Николай Миланов от Божурище

Обичай, свързан с първата сеитба - състав от с. Мало Бучино

Арт-ателие към клуб на СИБ-Велико Търново, ярко присъствие на Даниела Горчева с картини и предмети за украса

► VI Републикански...

Мозайки показва
Гюлка Минева от Трявна

Рисунка на Теме-
нужка Николова от
защитено жилище
в Долно Драглище

Николина
Петрова от дома
за възрастни
хора с уврежда-
ния в с. Долно
Драглище с го-
блени, плетива,
играчки

Гостите от Зайчар грабнаха
публиката с много и хубави песни,
с музика и танци

Катя Минчева - наричана още Родопския слравей, покори публиката, която дълго я аплодира. Изобщо родопчани винаги обират овациите - и от Смолян, и от Златоград съставите са едни от най-добрите и винаги много атрактивни...

Успешното трио, което в петото издание се завърна във Враца със златен медал за цялостно представяне доказва, че това не е било случайно! За своето блестящо представяне преди няколко дни, на фона на силна конкуренция от цялата страна, Дора Манчева грабна грамота, диплом за I-во място и бронзов медал. Венка Братоевска се окичи с грамота и диплом за II-ро място, а Евелина Петрова си тръгна с грамота и диплом за III-то място

Галина ГАНОВА

Сдружението на хората с увреждания – Община Струмяни, село Микрево заяви първо участие във фестивала в кв. Църква. Избрахме

за нашето представяне обичая „Засевка“ характерна за сватбените празненства в Малашевска планина. Солистка-та Ваня Трендафилова

за чудесното изпълнение на песен с вълнуващо съдържание, заслужено бе възнаградена от аплодисментите на публиката. Върнахме се от фестивала с две грамоти за обичая и за индивидуално изпълнение на песен.

Георги ПОПОВ

VI Републикански...

Илиян Танков, Иван Йорданов, Георги Гърков, Красимир Реков - от 9 до 14 годишна възраст - бяха най-младите участници във фестивала, а Недялка Димитрова от Дългопол - най-възрастната - на 90 години.

Те получиха наградите си, докато Роксана омайваше публиката с хубава народна песен...

И ЕТО Я ГОЛЯМАТА И ВЪЛНУВАЩА ИЗНЕНАДА!

От телевизия ВТв г-жа Мария Лазарова, мениджър „Социални проекти“, доведе трима от певците, участвали във формата „Гласът на България“ - Тодор, Роксана и Игор. Те имаха свои фаворити сред групите, сред най-младите и най-възрастните участници и ги наградиха!

Най-напред - естествено наградата получи Катя Минчева

И групите от Сливен, Габрово и Смолян ще имат с какво да се хвалят!

Г-жа Мария Лазарова не пропуска да подчертае колко важно е да се подкрепят такива изяви на хората с увреждания.

И това е последователна политика на БТв.

За съжаление някои медии се занимават само с големия брой на инвалидите в България, с фалшивите експертни решения и че това едва ли не подкопава пенсионната ни система...

А когато има изяви от такъв мащаб - фестивали, събори, конкурси - литературни, кулинарни, спортни състезания, художествени изложби и пр. в различни региони на страната - а те не са единични, те са традиционни от години, тогава медиите ги няма... Няма ги и политиките, които предизборно масово «ухажват» нашите организации...

На живо от фестивала предаваше и екип на ТВ 7. Все по-често и в тази телевизия се стремят да отразяват проблемите на хората с увреждания реалистично и компетентно.

Втори рожден ден на Дневен център за хора с увреждания - Девня

Вени БРАУН

Гости на празника бяха кметът на общината г-н Атанас Кузев, зам.кметовете Ели Иванова и Валентин Йорданов, председателят на Обс Васил Иванов, общински съветници, кметът на с.Кипра, други представители от общинската администрация в Девня, директор и гл. експерт на Д"СП"-Девня, ръководители на училища, на детските градини, председателят на организацията на СИБ в Девня Димитър Андонов, представители от отдел „Човешки ресурси“ на „Агрополихим“ - Девня, бивши ползватели на услугите на центъра, много приятели и познати.

Водещи на празничната програма бяха двамата най-млади потребители в центъра – tandemът Иван и Иванка, които макар и с лека сценична треска, се справиха бле-

стящо и предизвикаха нестихващи аплаузи.

Стартът на мероприятиято бе даден с внасянето на тортата, около която се събра целият персонал на центъра с пожеланието за здраве и ползотворни светли дни за потребителите на социалната услуга. Поздравления отпрати и кметът на община Девня.

Мероприятието продължи с художествена програма, представена от три жени от центъра, които в стихове „изляха“ благодарността си към всички, които имат принос в създаването на този „втори“ уютен дом за тях.

Други две жени разсмяха до сълзи гости-

те на празника със закачливата сценка „Чухте ли мъри?“. Народни песни, изпълнени също от жени от центъра и самодейци от НЧ „Просвета“- Девня допринесоха за още хубави емоции сред присъстващите.

След приключване на фолклорната програма всички гости се отправиха да разгледат изложбата - базар, резултат от трудотерапевтичните занимания на потребителите в центъра за изминалата година, озаглавена „Вземи изделие - подари усмивка“.

Така с песни, танци, смях и веселие премина тържествения ден за Девненския център - ден, който дълго ще се помни от всички. ■

Ненка

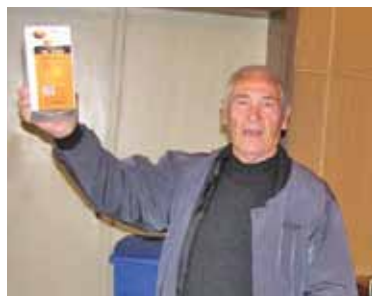
ЮБИЛЯРИ

Руска

Василка

Илия

Катерина

Виолета

Ръководството на дружеството в район Сердика от Софийската организация на СИБ «Св. София» с председател Пенка Филчева на свое редовно събрание запозна хората с някои нови моменти от нормативната уредба, засягащи хората с увреждания и после изненада приятно и членовете си, които през последните месеци са навършили кръгли годишнини. Най-напред получи подаръка си Ненка Колева, която навърши през май 90 години. После подаръци получиха Руска Калчева, Илия Колев, Екатерина Тилева, Гълъбина Анева, Виолета Шопова и Василка Карамиева. Има и други юбиляри в дружеството, но поради отсъствието им, те ще получат подаръците си допълнително. (К)

Гълъбина

В ИМЕТО НА ЧОВЕКА

**Заместник-
кметът на Враца
Светозар
Луканов
пред списание
«Кураж»:**

**«Няма да
откажем по-
мощ на хората
с увреждания»**

Въпроси, касаещи наболели проблеми на хората с увреждания във Враца, отправиха към общинското ръководство членове на местната Основна организация на инвалидите към СИБ. Това се случи в рамките на отчетното събрание за 2011 година в края на март

- Г-н Луканов, ще имат ли хората с увреждания във Враца най-сетне достъпна Дирекция „Социално подпомагане“?

- Години се търси отговор на този въпрос. Сградата, в която се помещава в момента дирекцията е неудобна не само за инвалиди и хора в неравностойно положение, но и за гражданите и хората, които работят в нея. Неотдавна ние предложихме да бъде изместена в пустеещото училище „Митрополит Константин“, което се намира близо до центъра на Враца. Проблемът е, че сградата се нуждае от цялостен ремонт и преустройство, а от МТСП ни отговориха, че не разполагат с нужните средства за целта. Няма да се откажем от тази идея, както и от други възможности. Областна администрация също търси вариант за решаване на проблема.

- Потребителите в диетичните столове желаят да се върнат старите условия за ползване на услугата. Има ли вероятност това да се случи?

- Ползващите тази услуга протестираха срещу две основни неща. Първото е да се хранят срещу един лев, както бе преди две години. Това няма как да се случи по няколко причини: липса на средства, поскъпване на продуктите и невъзможност да се планува, заради похабяване на ресурс. В противен случай Общинското предприятие ще фалира. И при цена от два лева е трудно - приходите са една четвърт от разходите, останалата част се дотира от Общината.

- Вторият проблем е диетичното ►

► **хранене. Недоволството е, че не могат да избират свободно ястия. Менютата се приготвят по рецептурник и са съобразени с диетите при различни заболявания. А как се изпълняват те, в момента се извършват проверки.**

Свободата на избор може да бъде постигната при пазарни цени на ястията. В предвид ограничения ресурс, не можем да си позволим изхвърляне на продукти. Нямаме достатъчно хладилници за тяхното съхранение, снабдителите на продукти доставят два пъти в месеца провизии. Не може да се презапасяваме, а после да бракуваме. Не може да се предвиди точно количеството и асортимента на продуктите, необходими за две седмици, при заявки ден за ден. Ако системата функционира по този начин, за три месеца ще изразходи годишния си бюджет, след което това трябва да се закрие услугата. Но ако има възможност в някои столове да се вземат заявки по този начин, аз нямам нищо против, стига това да не тегли предприятието надолу.

- **Ще бъде ли открита отново разливната в ж.к. „Дъбника“, която бе закрыта миналата пролет от РИО-КОЗ?**

- След приключване на одита в общинското предприятие „Социални дейности“ и при наличие на средства за ремонт на помещенията не виждам причина тази разливна да не функционира.

- **Хората с увреждания искат да има квота за тях по програмите за заетост. Възможно ли е това?**

- Оперативните програми за временна заетост са 4-5, но условията за наеманите работници се опре-

делят от финансиращия орган, т.е. от Агенцията за социално подпомагане. Целевата насоченост обикновено е към безработни над 50 години и хора в предпензионна възраст - в изпълнение на националната политика. Но Община Враца работи много добре с Бюро по труда въпреки, че не е наша структура. Ще разговаряме с директора Маргарита Ангелова.

- **Ще има ли глоби за хората, паркиращи автомобилите си по тротоари и пешеходни пътеки в центъра на града?**

- Ангажиментът за санкции на шофьори, които не спазват Закона за движение по пътищата, е на КАТ. ОП „Паркинги и гаражи“, което стопанисва парцелите в Синя зона, нямат тези правомощия. Но между Общината и КАТ има непрекъснат диалог. Всеки петък провеждаме оперативка с ръководителите на общински предприятия, дружества, звена и институции. Целта е да се споделят проблемите през седмицата и да си помагат взаимно. Ангажирам да уведомя началника на КАТ за този подаден сигнал от хората.

- **Ще субсидирате ли през тази година културни прояви на организацията, в т.ч. участието им във фолклорния фестивал в Перник?**

- Разбира се, че ще ги подкрепим, Общината иска да помогне на всички. Необходимо е да напишат докладна, чрез която да ни информират за какво става въпрос и какво трябва да се направи. Иначе кметският екип няма как да знае за нуждите им. Помощ на хората с увреждания няма да откажем и винаги ще търсим варианти да им помогнем.

Интервю на Галина ГАНОВА

ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ РУСЕ ПРЕДОСТАВИ КОМПЮТРИ ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНО ПОЛЗВАНЕ

Областна администрация – Русе в лицето на областния управител Стефко Бурджиев и неговия заместник Веско Маринов, дари компютърна конфигурация на Дома за деца, лишени от родителски грижи „Свети Иван Рилски“ в село Брестовица.

Това дарение е обвързано с обещанието на г-н Бурджиев да помага за подобряването на средата на възпитаниците на детския дом. Преди време, областният управител, заедно със своите заместници Веско Маринов и д-р Андриан Райков и с подкрепата на фирма „Фешко“ от град Бяла, осигуриха нови пералня и сушилна машина. Те бяха предоставени безвъзмездно за нуждите на социалното заведение.

Откликвайки на молба за съдействие от читалище „Васил Левски“ с. Сандрово, областната администрация им предостави друга компютърна конфигурация.

Още една компютърна система бе предоставена на Съюза на инвалидите в България – регион Русе. Това дарение е израз на пълноценното сътрудничество между Областна администрация – Русе и неправителствените организации и сдружения на хората с увреждания.

Като част от инициативата на областния управител Стефко Бурджиев, която предвижда честване на 100 години от Балканските войни, бе дарена четвърта компютърна конфигурация на отдел „Държавен архив“ – Русе. Тя ще се използва за съхраняване на документи и снимки, свързани с войните и отбелязването на тяхната годишнина. ■

Изключително полезно производство

Стефан СТОЙЧЕВ

Всеки месец в „Цех за производство на ортопедични обувки“ в Пловдив с отговорник стоян Петков се произвеждат повече от 60 чифта всички видове обувки за нуждаещи се с решение от ТЕЛК. Има клиенти, които нямат такова решение, но също имат право на ортопедични обувки. Кой може да се възползва от услугата е отбелязано на сайта на фирмата.

Вече 16 години цехът работи с клиенти от Пловдив, Бургас, Карнобат, Шумен, Девин, Кюстендил и други. На двама германци, единият пътуващ, а другият почиващ в страната, също са изработени ортопедични обувки. Клиентите са изключително доволни от Стоян Петков, който е първият с майсторско свидетелство в този труден занаят.

За всеки клиент се взема мярка, а изработката е ръчна. Кожата е естествена, материалът и цветовете са по избор. Извършват се проби, а по необходимост и корекции. За граждани с неотложни нужди понякога се налага да работят в събота и неделя всичките петима майстори в цеха. Клиентите са от 2 до 96-годишна възраст. Някои от тях повече от десет пъти са ползвали услугата, която е безплатна за всички нуждаещи се.

Цехът се намира на последна спирка на автобус номер 7 в квартал „Беломорски“ в Пловдив. Телефоните за връзка: 089 993 64 28; 089 341 95 95 и вечер 032 696 586. ■

ПРОЕКТЪТ „МАЙ 2011 – АПРИЛ 2014“

е европейска инициатива за практически

решения, които ще помогнат на европейците да намалят риска от попадането им в енергийна бедност. Партньори по проекта са CLER – Франция, KARITAS – Германия, ЕАП – Енергийна агенция, Пловдив, GERES – Франция, IDEMU – Франция, FOCUS – Словения и SWEA – Англия. Партньорите по проекта ще работят заедно с домакинства, хазяи, наематели, социално слаби, инвалиди, пенсионери, социални дирекции и други заинтересовани страни. Най-важният партньор в проекта е разнородна група хора, мобилизирана да работи с домакинствата: доброволци, безработни, студенти или ученици. Те ще помогнат на партньорите да проведат мащабна кампания от посещения по домовете на домакинствата, които изпитват затруднения да задоволят основните си енергийни нужди. Целта на тези посещения е да се анализира потреблението на енергия и вода и да се идентифицират действия, които могат да имат реален ефект върху намаляването на консумацията. Посещенията ще предоставят на домакинствата възможност да инсталират уреди като: енергоспестяващи ел. крушки, водоспестяващи аератори и гумени уплътнения за прозорци и врати за по-добро управление на енергийното потребление и намаляване на сметките. ■

Мариана ЕКЛЕСИЯ

Когато бях в началните класове на училището, се отличавах със здраве и сила като всички деца. Само за едно момиченце Йорданка, дъщерята на чичо Цанко Ковача, знаехме, че страда от порок на сърцето - болест, която не се вижда с очите, но е опасна за живота и здравето. Къдрокосият Василчо пък накуцваше силно с левия крак - родителите му казвали, че така е роден. Веднъж в междучасие две момчета имитираха походката на Василчо и му се надсмиваха, но веднага нашата учителка ни събра и предупреди, че ако още веднъж забележи подобно отношение от ученик, той ще бъде изключен!... Помня нейните строги думи, които ни накараха да ахнем в неведение - колко несправедливо е да оскърбяваш човек, роден с увреждане. В края на първия срок в класа ни доведоха слабо, русокосо момче в инвалидна количка и сега бяхме изумени - до този ден много от нас не бяха виждали свои десетгодишни връстници в количка. Ето защо се

втурнахме кой с каквото може да помага на безпомощното момче, преболедувало детски паралич по време на епидемията през 1956 година. Мом-

ДЪРВО НА СКАЛА

чето се казваше Георги Русев, беше син на известен лекар в града, но баща му, въпреки медицинските си познания, не могъл да помогне на сина си да се раздвижи така, че да играе като нас. Георги можеше ограничено да движи ръцете си, а от кръста надолу беше напълно неподвижен. Докато се редувахме да му носим учебниците, тетрадките, блоковете и боите забелязахме, че Гошко има дарба да рисува много по-хубаво от нас. Учителката ни го сочеше за пример като най-старателен, а един ден гордо съобщи, че неговата рисунка „Самотно дърво на скала“ е спечелила първа награда на национален конкурс за детски рисунки. Много се радвахме за нашия художник, за когото госпожа Русева каза: „Виждате ли какво е таланта? Георги няма вашата свобода да рита топка, да тича, да се бори. Макар с леко подвижни ръце, той създава рисунки, които се отличават с ранна детска мъдрост. Забелязвате ли, че неговото дърво е единствено? То е така, защото на скала би могло да съществува само най-силното, издръжливото растение, което има воля да живее, въпреки трудните условия, в които е поникнало.“

Запомнила съм този случай от ранните си детски години, защото много исках да нарисувам нещо хубаво като Георги. Но не успях. И никой в класа не можеше да го надмине в рисунките, навярно защото няхаме скритото страдание на това момче. Преди осем месеца се видяхме с Георги в една софийска галерия. Бяха изминали точно петдесет години след ученическите ни спомени. Познах го по името, по инвалидната му количка, по скованите ръце и все още светли, но вече дълги прошарени коси. Той почти не си спомни за мен - кое от десетките момичета, помагали му в часовете в училището, бях аз? Каза ми, че е завършил Художествена академия със специалност живопис, има самостоятелни изложби и участия в общи експозиции, от години си пише дневник за най-интересните събития в живота му. Попита ме с какво се занимавам, какъв е бил моят път през изминалите години? Огледах изложбената зала, вдигнах рамене и не знаех какво си струва да кажа за своя живот. Ето защо рекох приглушено:

-Направих стотина пластики от дърво и бронз, има няколко изложби, но не успях да нарисувам онова то дърво, растящо върху скалата. Написах няколко книги - не знам дали те ще бъдат четени от някого. Тялото ми е здраво и силно както в детството, но преди 17 години срещнах по-силно от себе си предизвикателство: запознах се с много хора като теб, на които пожелах да помагам. Така разбрах, че никое произведение на изкуството не може да има по-висока стойност от смисъла да обичаш един човек, който има нужда от твоята помощ! ■

Представяме ви поетесата Елда Живкова

Това е името, което вече всички в нашия съюз знаят, защото тя е автор на едно творба, превърнала се в химн на инвалидите. Всеки фестивал май започва именно с тази химн...

Елда продължава да твори. Представяме ви стихове от нейната четвърта стихосбирка „Надежда“, посветена на внучката ѝ Габриела. В нея са включени част от творбите в предишните ѝ три – „Живот един“, „Изпепелени“ и „Уморих се“. Тя участва и във фестивала в кв. Църква, и в събора на великотърновци със свои стихове.

НАДЕЖДА

О, как се чувствам чужда, празна и самотна
като напуснат дом от чумата страхотна.
Нима на лято птиците от мене отлетяха
и сиви облаци в душата мигом се събраха?
Защо не сецам полъха на вятъра в листата?
Защо очите ми не виждат как расте тревата?
Духът ми от тъгата е изцяло покорен
и бързо пада като по жътва покосен.
Отдавна нищо вече не ми носи радост,
като тогава – през отминалата младост.
Нима дошла е във живота мойта есен?
Ще чуя ли отново пролетната песен?
Върни се, мое лято, със усмивката чудата!
Върни надеждата, че ще се промени съдбата,
че с пълни шепа ще взема от живота,
че ще платя на своята душа сирота!
И стига съм живяла все за тез около мен –
за себе си желая да живея всеки ден!

Животът ми бе вяра –
със нея аз творях!
Животът ми бе обич –
със нея аз летях!
Животът ми бе болка –
от нея остарях!
Животът ми бе огън –
и в него ИЗГОРЯХ!

Поспри до мен
и докосни косите ми
с любов.
Поспри до мен
и погледни в очите ми
с любов.
Поспри до мен
и прегърни душата ми
с любов!
Тръгни със мен
и превърни живота ми
в любов!

В живота ветрове във мен вилняха –
душата като стрък да скършат – не успяха!

В живота клади буйни в мен горяха –
душата в пепел да превърнат – не успяха!

В живота зими в мен студа таяха –
душата ми на лед да стане – не успяха!

И оцелях – сред ветрове, огньовете, зима –
със вяра и любов в душата – мен ме има!!!

**18 юли 2012 г.
175 години от рождението
на Васил Левски Левски**

Апостолът на свободата

Иван Северняшки

**Все по-далеч остава зимата, в която бе обесен...
Но аз те виждам не във примката на черното въже,
а светлоок и блед - като светец небесен -
стоиш изправен сред събраните мъже.**

**И думите ти падат във сърцата разтуптени
тъй, както падат семената в пролетна бразда.
Среднощното мазе е светло от очите, в тебе взрени
и от шептенето на слънчевата дума „Свобода“!**

**Позете ти са газили и в дъжд, и в снегове дълбоки,
слънца са те обжарвали и са те вели ветрове...
Но вън те чакат пак пътеки и посоки,
най-верните, които водят в бъдещите векове...**

